

УДК658.15.012.2(043.2)

Фінансове планування на підприємстві та антикризове управління

Речевський В.О.,

здобувач другого (магістерського) рівня вищої освіти,
спеціальність менеджмент (менеджмент ІТ- сфери),
факультет менеджменту, бізнесу та публічного адміністрування
Львівський національний університет ветеринарної медицини
та біотехнологій імені С.З. Гжицького», м. Львів.

Анотація: розглянуто роль фінансового планування у забезпеченні стабільності та ефективності підприємства. Досліджено основні етапи фінансового планування, методи оцінки та прогнозування фінансового стану, а також інструменти антикризового управління. Обґрунтовано необхідність використання сучасних методів діагностики фінансової кризи та заходів із її подолання.

Ключові слова: фінансове планування, фінансове прогнозування, оперативне фінансове планування, фінансова дисципліна.

Фінансове планування відіграє ключову роль у забезпеченні стабільності та ефективності діяльності підприємства, оскільки виконує низку важливих функцій, зокрема прогнозування, підвищення ліквідності та платоспроможності, а також узгодження фінансової політики з виробничими цілями. Воно дозволяє трансформувати стратегічні завдання підприємства у конкретні фінансові показники, визначати оптимальні джерела фінансування, здійснювати аналіз витрат, координувати виробничий та фінансовий плани, обґрунтовувати напрями інвестування та налагоджувати ефективну взаємодію з банками, інвесторами та державними інституціями [1].

Фінансове планування складається з кількох основних етапів, що включають фінансове прогнозування, поточне фінансове планування, бюджетування та оперативне управління грошовими потоками. Фінансове прогнозування спрямоване на оцінку можливих сценаріїв розвитку підприємства, тоді як поточне фінансове планування забезпечує визначення доходів і витрат у короткостроковій перспективі. Процес бюджетування передбачає складання та реалізацію фінансових планів, а оперативне фінансове планування спрямоване на координацію грошових потоків та підтримання належного рівня ліквідності [2].

До методів фінансового планування належать балансовий метод, який дозволяє узгоджувати доходи і витрати у фінансовому балансі, розрахунково-аналітичний метод, що передбачає коригування фінансових показників з урахуванням прогнозованих змін, а також коефіцієнтний метод, який аналізує залежність фінансових показників від обсягу реалізації продукції [1].

Однією з головних загроз для фінансової стабільності підприємства є фінансова криза, основною ознакою якої виступає неплатоспроможність. Неспроможність підприємства виконувати свої фінансові зобов'язання може призвести до банкрутства за відсутності своєчасних заходів для її подолання. До основних чинників, що спричиняють кризові явища, належать неефективне фінансове планування та надмірна залежність від кредитних ресурсів.

Антикризове управління передбачає використання низки заходів, спрямованих на стабілізацію фінансового стану підприємства. До таких заходів належить фінансова реструктуризація, що передбачає перегляд структури активів та пасивів, оптимізація витрат через скорочення неприбуткових операцій, диверсифікація бізнесу та підвищення ліквідності шляхом конвертації низьколіквідних активів у грошові кошти.

Для виявлення ознак фінансової кризи застосовуються різні методи діагностики, зокрема аналіз ймовірності банкрутства (моделі Альтмана та Бівера), оцінка ризиків за допомогою сценарного аналізу та методу Монте-Карло, а також експрес-аналіз фінансового стану підприємства, що включає оцінку ліквідності, рентабельності та ділової активності [2].

Подолання фінансової кризи можливе за умови дотримання фінансової дисципліни, регулярного моніторингу фінансових показників, оптимізації заборгованості та реструктуризації активів, що передбачає переведення малоприбуткових активів у більш ліквідні. Важливим напрямом є також розробка фінансової стратегії, орієнтованої на забезпечення фінансової стійкості підприємства.

У розвинених країнах антикризове управління включає механізми запобігання банкрутству, санацію підприємств із тимчасовими фінансовими труднощами, а також державні програми фінансової стабілізації, спрямовані на підтримку бізнесу [1с].

Фінансове планування відіграє ключову роль у забезпеченні сталого розвитку підприємства, дозволяючи прогнозувати його фінансовий стан, оптимізувати використання ресурсів та контролювати ліквідність. Антикризове управління є важливим інструментом забезпечення стійкості підприємства в умовах нестабільного ринку. Використання ефективних методів діагностики, фінансової реструктуризації та санації сприяє запобіганню банкрутству та створює передумови для подальшого розвитку бізнесу.

Список використаних джерел:

1. Коваленко Л.О., Ремньова Л.М. Фінансовий менеджмент: навчальний посібник, 3-тє видання. Київ: Знання, 2008. 483 с.
2. Шелудько В.М. Фінансовий менеджмент: Підручник. 2-ге вид. Київ: Знання, 2013. 375 с.

Annotation: The role of financial planning in ensuring the stability and efficiency of enterprises is examined. The main stages of financial planning, methods of assessing and forecasting financial conditions, and crisis management tools are explored. The necessity of using modern diagnostic methods for financial crises and measures to overcome them is substantiated.

Keywords: financial planning, financial forecasting, operational financial planning, financial discipline.

Науковий керівник:

Франчук І.Б.

канд. екон. наук, доцент

кафедри менеджменту і бізнес-адміністрування

Львівський національний університет ветеринарної медицини

та біотехнологій імені С.З. Гжицького, м. Львів